

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการออกเสียงคำของเด็กอนุบาลอายุ 3 ถึง 4 ปี ใน กรุงเทพมหานคร มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการออกเสียงคำของเด็กอนุบาลอายุ 3 ถึง 4 ปี ในกรุงเทพมหานคร ในด้านเสียงพยัญชนะต้น เสียงอักษรควบกล้ำ เสียงอักษรนำ เสียงตัวสะกด เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ เด็กอายุ 3 ถึง 4 ปี ของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 13 โรงเรียน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 709 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 722 โรงเรียน

ตัวอย่างประชากร คือ เด็กอนุบาลอายุ 3 ถึง 4 ปี ของโรงเรียนอนุบาลแสงเดือน จำนวน 22 คน โรงเรียนอนุบาลแสงดาว จำนวน 28 คน และโรงเรียนอนุบาลแสงตะวัน จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 70 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด ได้แก่ แบบบันทึก และแบบวิเคราะห์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แบบบันทึก แบ่งเป็น 2 ชุด ได้แก่

2.1.1 แบบบันทึกคำพูดจากการสังเกตตามธรรมชาติ ใช้สำหรับบันทึกคำพูดของเด็กอนุบาลระหว่างที่ผู้วิจัยทำการสังเกตการพูดตามธรรมชาติ ในช่วงกิจกรรมประจำวันต่าง ๆ ของโรงเรียน เวลา 8.00 – 11.30 น. และผู้วิจัยใช้เครื่องบันทึกเสียงบันทึกเสียงพูดของเด็กอนุบาลด้วย เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รูปแบบของแบบบันทึกคำพูดจากการสังเกตตามธรรมชาติ แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ส่วนข้อมูลพื้นฐาน เป็นการจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเด็กอนุบาล

ส่วนที่ 2 ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสังเกต เป็นการจดบันทึกคำพูดของเด็กอนุบาล

ส่วนที่ 3 ส่วนหมายเหตุ เป็นการจดบันทึกสิ่งที่น่าสนใจต่าง ๆ

2.1.2 แบบบันทึกคำพูดจากการใช้อุปกรณ์ทดสอบการออกเสียง ใช้สำหรับบันทึกคำพูดของเด็กอนุบาลในระหว่างที่ผู้วิจัยใช้อุปกรณ์ทดสอบการออกเสียงทั้ง 3 ชุด คือ ชุดสวนสัตว์ ชุดผักและผลไม้ และชุดสิ่งของเครื่องใช้ ซึ่งทดสอบในเวลา 7.30 – 8.00 น. 12.30 – 13.30 น. และ 14.30 – 15.00น. และผู้วิจัยใช้เครื่องบันทึกเสียงบันทึกเสียงพูดของเด็กอนุบาลด้วยเพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รูปแบบของแบบบันทึกคำพูดจากการใช้อุปกรณ์ทดสอบการออกเสียง แบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ส่วนข้อมูลพื้นฐาน เป็นการจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเด็กอนุบาล

ส่วนที่ 2 ส่วนข้อมูลคำพูด เป็นการจดบันทึกคำพูดของเด็กอนุบาล

ส่วนที่ 3 ส่วนหมายเหตุ เป็นการจดบันทึกสิ่งที่น่าสนใจต่าง ๆ

ส่วนที่ 4 ส่วนดัชนีคำ เป็นส่วนที่มีรายชื่อของอุปกรณ์ในแต่ละชุด เพื่อช่วยให้ผู้วิจัยตรวจสอบว่ามีคำใดที่เด็กอนุบาลพูดออกมาแล้วบ้าง ผู้วิจัยก็จะทำเครื่องหมาย / ทับ คำนั้น

2.2 แบบวิเคราะห์การออกเสียงคำ ใช้สำหรับวิเคราะห์การออกเสียงคำของเด็กอนุบาล แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ส่วนข้อมูลพื้นฐาน เป็นการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเด็กอนุบาล

ส่วนที่ 2 ส่วนการวิเคราะห์การออกเสียงคำ มีลักษณะเป็นตาราง ประกอบด้วย เสียงพยัญชนะต้น เสียงอักษรควบกล้ำ เสียงอักษรนำ เสียงตัวสะกด เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ก่อนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของเด็กอนุบาลในทุก ๆ โรงเรียน ผู้วิจัยจะทำความคุ้นเคยกับเด็กอนุบาลในแต่ละโรงเรียนก่อน โดยใช้ระยะเวลาโรงเรียนละ 3 วัน โดยผู้วิจัยช่วยครูประจำชั้นจัดอาหารกลางวัน ตลอดจนช่วยพาเด็กเข้านอนตามเวลาที่โรงเรียนกำหนด

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกรณีตัวอย่าง จำนวน 12 คน

ผู้วิจัยใช้การสังเกตตามธรรมชาติ โดยใช้ระยะเวลาสังเกตโรงเรียนละ 4 สัปดาห์ ๆ ละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 12 สัปดาห์ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเช้า เวลา 8.00 – 11.30 น. ในช่วงกิจกรรมประจำวันต่าง ๆ ของโรงเรียน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยใช้การทดสอบการออกเสียงคำของเด็กอนุบาลเป็นรายบุคคล โดยใช้อุปกรณ์ทดสอบการออกเสียงชุดสวนสัตว์ ชุดผักและผลไม้ และชุดสิ่งของเครื่องใช้ โดยใช้ระยะเวลาทดสอบ

โรงเรียนละ 4 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 12 สัปดาห์ ซึ่งทดสอบในเวลา 7.30 – 8.00 น. 12.30 – 13.30 น. และ 14.30 – 15.00 น.

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีตัวอย่าง และตัวอย่างประชากร โดยนำคำพูดของเด็กอนุบาลที่ได้จากแบบบันทึกคำพูดจากการสังเกตตามธรรมชาติและแบบบันทึกคำพูดจากการใช้อุปกรณ์ทดสอบการออกเสียงมาวิเคราะห์การออกเสียงคำ โดยวิเคราะห์ลงในแบบวิเคราะห์การออกเสียงคำ

4.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบวิเคราะห์การออกเสียงคำมาสรุปลงในตารางสรุปการออกเสียงคำ แล้วนับความถี่ของข้อมูล หาค่าร้อยละ จากนั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางประกอบความเรียง พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลเชิงบรรยายด้วย

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของเด็กอนุบาล

เด็กอนุบาลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 3 ถึง 4 ปี โดยเป็นเด็กที่มาจากกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลางมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูงและระดับต่ำ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการออกเสียงคำของเด็กอนุบาล

2.1 ด้านเสียงพยัญชนะต้น

เสียงพยัญชนะต้นที่เด็กอนุบาลทุกคนสามารถออกเสียงได้ถูกต้องคือ /บ/ /ป/ /ม/ /ว/ /ด/ /ต/ /น/ /อ/ รองลงมา คือ /ส/ /ล/ /จ/ /ก/ /ย/ และเสียงพยัญชนะต้นที่เด็กอนุบาลทุกคนไม่สามารถออกเสียงได้ถูกต้องเลย คือ /ร/

2.2 ด้านเสียงอักษรควบกล้ำ

เสียงอักษรควบกล้ำที่เด็กอนุบาลออกเสียงได้ถูกต้องมากที่สุด คือ /คว/ รองลงมา คือ /กว/ และ /คล/ ส่วนเสียงอักษรควบกล้ำที่เด็กอนุบาลออกเสียงไม่ถูกต้องมากที่สุด คือ /คร/ และ /ตร/

2.3 ด้านเสียงอักษรนำ

เสียงอักษรนำที่เด็กอนุบาลทุกคนสามารถออกเสียงได้ถูกต้อง คือ /หน/ รองลงมา คือ /หว/ และ /หล/ /หม/ /อย/ ส่วนเสียงอักษรนำที่เด็กอนุบาลออกเสียงไม่ถูกต้องมากที่สุด คือ /หร/

2.4 ด้านเสียงตัวสะกด

เสียงตัวสะกดที่เด็กอนุบาลทุกคนสามารถออกเสียงได้ถูกต้อง คือ /ด/ /บ/ /น/ /ม/ /ย/ /ว/ ส่วนเสียงตัวสะกด /ก/ และ /ง/ มีเด็กอนุบาลเพียง 1 คน ที่ออกเสียงไม่ถูกต้อง

2.5 ด้านเสียงสระ

เสียงสระที่เด็กอนุบาลทุกคนสามารถออกเสียงได้ถูกต้อง คือ สระ /อิ/ /ี/ /เอะ/ /เอ/ /แอะ/ /แอ/ /อะ/ /อา/ /อุ/ /อู/ /โอะ/ /โอ/ /เอะ/ /ออ/ /อำ/ /ไอ/ /โอ/ /เอา/ รองลงมา คือ สระ /อิอ/ และ /อัว/ ด้านเสียงวรรณยุกต์

2.6 ด้านเสียงวรรณยุกต์

เด็กอนุบาลทุกคนสามารถออกเสียงวรรณยุกต์ได้ถูกต้องทั้ง 5 เสียง ได้แก่ เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี และเสียงจัตวา

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการออกเสียงไม่ชัดของเด็กอนุบาล

การออกเสียงไม่ชัดด้าน เสียงพยัญชนะต้น เสียงอักษรนำ เสียงสระ และ เสียงตัวสะกด เป็นการออกเสียงไม่ชัดในลักษณะของการใช้เสียงอื่นมาแทนเสียงที่ต้องการ (Substitution) ส่วนเสียงอักษรควบกล้ำ เป็นการออกเสียงไม่ชัดในลักษณะของการไม่ออกเสียงในเสียงที่ต้องการ (Omission) การใช้เสียงอื่นแทนเสียงที่ต้องการ (Substitution) และการออกเสียงเพิ่มไปจากที่ต้องการ (Addition) ส่วนเสียงวรรณยุกต์นั้น เด็กอนุบาลทุกคนสามารถออกเสียงได้ถูกต้อง

4. ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบการออกเสียงคำของเด็กอนุบาลที่มีความแตกต่างกันทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และเพศของเด็กอนุบาล

เด็กอนุบาลที่มาจากกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลาง มีความสามารถในการออกเสียงได้ถูกต้องมากกว่าเด็กอนุบาลที่มาจากกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูงและระดับต่ำ ใน 4 เสียง คือ เสียงพยัญชนะต้น เสียงอักษรควบกล้ำ เสียงอักษรนำ และเสียงสระ ส่วนเสียงตัวสะกดนั้น เด็กอนุบาลที่มาจากกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูงและระดับต่ำ สามารถออกเสียงได้ถูกต้องทุกคน แต่เด็กอนุบาลที่มาจากกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลาง 1 คน ออกเสียงตัวสะกด /ก/ และ /ง/ ไม่ถูกต้อง และเด็กทั้ง 3 ระดับเศรษฐกิจสามารถออกเสียงวรรณยุกต์ได้ถูกต้องทุกคน

เด็กอนุบาลเพศหญิง มีความสามารถในการออกเสียงได้ถูกต้องมากกว่าเพศชาย ใน 5 เสียง คือ เสียงพยัญชนะต้น เสียงอักษรควบกล้ำ เสียงอักษรนำ เสียงสระ และเสียงตัวสะกด ส่วนเสียงวรรณยุกต์นั้น เด็กอนุบาลทั้งเพศชายและเพศหญิง สามารถออกเสียงได้ถูกต้องทุกคน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การศึกษาการออกเสียงคำของเด็กอนุบาล อายุ 3 ถึง 4 ปี ใน กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการออกเสียง

จากการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออกเสียงของเด็กอนุบาลนั้นมีหลายปัจจัย อันได้แก่ ความพร้อมทางร่างกาย อายุ เพศ ลำดับการเกิด และสภาพแวดล้อม ดังนี้

1.1 ความพร้อมทางร่างกาย

ความพร้อมทางร่างกาย นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการออกเสียงของเด็กอนุบาลอย่างมาก เนื่องจากในการพูดนั้นเด็กจะต้องใช้อวัยวะที่ใช้ในการพูด เช่น ริมฝีปาก เพดานอ่อน ลิ้นไก่ ฟัน ฯลฯ ซึ่งในขณะที่เด็กยังเล็กนั้น อวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงยังเจริญเติบโตไม่สมบูรณ์เต็มที่มากนัก ดังนั้นเด็กจึงยังไม่สามารถออกเสียงได้ถูกต้องทุกคำ ซึ่งจากการวิจัยพบว่ามีเด็กอนุบาลคนหนึ่งที่มีฟันหน้าหลอ เด็กคนนี้จะมีการพูดชัดและไม่ชัดบ้าง โดยเด็กจะออกเสียงพยัญชนะต้น /ฟ/ เป็น /ป/ เนื่องจากเสียง /ฟ/ เป็นเสียงที่ต้องใช้ฟันในการออกเสียงด้วย เด็กจึงไม่สามารถออกเสียงพยัญชนะต้น /ฟ/ ได้ถูกต้อง ซึ่งมีความสอดคล้องกับ Karlin และ Curren (1965, อ้างถึงใน เพ็ญศิริ เทพวิทช์กิจ, 2530) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การพูดของเด็กนั้นขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะของการเจริญเติบโตของอวัยวะที่ใช้ในการพูด

นอกจากนี้ จากการวิจัยในครั้งนี้ยังพบว่า การออกเสียงไม่ชัดโดยการให้เสียงอื่นมาแทนเสียงที่ต้องการ (Substitution) เป็นผลมาจากการใช้อวัยวะในการพูดของเด็ก ซึ่งในการออกเสียงพยัญชนะต้นของเด็กอนุบาลที่ใช้เสียงอื่นมาแทนเสียงพยัญชนะต้นที่ต้องการนั้น ส่วนใหญ่แสดงให้เห็นลักษณะการแทนเสียงใน 3 ลักษณะ ได้แก่

1) เด็กอนุบาลจะใช้เสียงพยัญชนะต้นที่อยู่ในตำแหน่งฐานที่เกิดเสียงที่เดียวกัน หรืออยู่ในตำแหน่งที่ใกล้เคียงกัน มาแทนกัน เช่น ใช้เสียง /ป/ แทน /ฟ/ ซึ่งเป็นเสียงที่เกิดจากฐานของริมฝีปากเหมือนกัน หรือ ใช้เสียง /ก/ แทน /ค/ ซึ่งเป็นเสียงที่เกิดจากฐานเพดานอ่อนเหมือนกัน ใช้เสียง /ต/ แทน /จ/ ซึ่ง /ต/ เกิดจากฐานฟันและปุ่มเหงือก ส่วน /จ/ เกิดจากฐานเพดานแข็ง ซึ่งทั้ง 2 ฐานนี้อยู่ใกล้เคียงกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Winitz (1975, อ้างถึงใน เพ็ญศิริ เทพวิทช์กิจ, 2530)

2) เด็กอนุบาลจะใช้เสียงพยัญชนะต้นที่มีสภาพฐานกรณ์เดียวกัน มาแทนกัน เช่น ใช้เสียง /น/ แทน /ง/ เพราะเป็นเสียงนาสิกเหมือนกัน หรือ ใช้เสียง /ต/ แทน /ก/ เพราะเป็นเสียงระเบิดเหมือนกัน ซึ่งการออกเสียงในลักษณะนี้มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ Carrel

และคณะ (1968, อ้างถึงในเพ็ญศิริ เทพวิทช์กรกิจ, 2530) ที่พบว่า การออกเสียงไม่ชัดชนิดใช้เสียงอื่นมาแทนเสียงที่ต้องการนั้น เสียงที่ใช้แทนจะเป็นเสียงที่มีสภาพฐานกรณ์เดียวกัน เช่น เด็กจะใช้เสียงพยัญชนะระเบิด /ป/ แทนเสียงพยัญชนะระเบิด /พ/

3) เด็กอนุบาลส่วนใหญ่จะใช้เสียงพยัญชนะต้นที่มีความก้องหรือไม่ก้อง ของเสียงเหมือนกันมาแทนกัน เช่น ใช้เสียง /ย/ แทน /ล/ เพราะเป็นเสียงก้องเหมือนกัน หรือใช้เสียง /อ/ แทน /ฮ/ เพราะเป็นเสียงไม่ก้องเหมือนกัน

1.2 อายุ

การออกเสียงจะพัฒนาดีขึ้นและถูกต้องมากขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น เพราะเด็กจะมีวุฒิภาวะของอวัยวะในการออกเสียงและการฟังดีขึ้น จึงพัฒนาการออกเสียงได้ดีขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปเด็กจะออกเสียงได้ชัดเจนทุกเสียงเมื่ออายุ 8 ปี ดังนั้นอายุจึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการออกเสียง

จากการวิจัยพบว่า จำนวนหน่วยเสียงพยัญชนะต้นที่เด็กอนุบาลอายุ 3 – 4 ปี ยังออกเสียงไม่ถูกต้องนั้น มีจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก เนื่องจาก เด็กอนุบาลส่วนใหญ่ออกเสียงพยัญชนะต้นได้ถูกต้องเกือบทุกเสียง และมีจำนวนหน่วยเสียงที่ออกเสียงไม่ถูกต้องประมาณ 1 – 4 หน่วยเสียงต่อคน

นอกจากนี้ จากการศึกษาวิจัยที่พบว่าเด็กอนุบาลสามารถออกเสียงพยัญชนะต้นได้ถูกต้องเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ คือ /บ/ /ป/ /ม/ /ว/ /ด/ /ต/ /น/ /อ/ /ฮ/ /ล/ /จ/ /ก/ /ย/ /พ/ /ท/ /ค/ /ง/ /ฟ/ /ช/ /ร/ ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุนีย์ มุขเงิน (2525) ที่พบว่า เด็กอายุ 2 ปี ถึง 4 ปี สามารถออกเสียง /ม/ /น/ /ย/ /ค/ /อ/ /ว/ /บ/ /ก/ /ป/ /ท/ /ต/ /ล/ /จ/ /พ/ /ง/ และ /ด/ ได้ ซึ่งเสียง /ฟ/ /ช/ /ล/ /ร/ จะมีการพัฒนาการออกเสียงได้มากขึ้นเมื่อเด็กมีอายุ 4 ปีขึ้นไป

1.3 เพศ

จากการวิจัย พบว่า เด็กอนุบาลเพศหญิง มีความสามารถในการออกเสียงได้ถูกต้องมากกว่าเพศชาย ใน 5 เสียง คือ เสียงพยัญชนะต้น เสียงอักษรควบกล้ำ เสียงอักษรนำ เสียงสระ และเสียงตัวสะกด ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Wellman และคณะ (1931, อ้างถึงในเพ็ญศิริ เทพวิทช์กรกิจ, 2530) ที่พบว่า เด็กผู้หญิงมีพัฒนาการทางการพูดดีกว่าเด็กผู้ชาย ส่วนเสียงวรรณยุกต์นั้น เด็กอนุบาลทั้งเพศชายและเพศหญิงสามารถออกเสียงได้ถูกต้องทุกคน ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตการพูดตามธรรมชาติของเด็กอนุบาลในช่วงเวลาต่าง ๆ นั้น ผู้วิจัยสังเกตได้ว่าในขณะที่เล่นอิสระนั้นเด็กผู้ชายจะชอบเล่นตัวต่อ เช่น ต่อเป็นป็น แล้วนำมาต่อคู่กัน โดยบางคนจะสมมติตัวเองเป็นตำรวจและผู้ร้าย บางคนก็สมมติตัวเองเป็นมนุษย์ที่มีอำนาจพิเศษหรือเป็นหุ่นยนต์ ซึ่งขณะที่เด็กเล่นกันนั้น การพูดและการออกเสียงส่วนใหญ่มักจะเป็นเสียงป็น และเสียงต่อคู่กัน โดยเด็กมักจะทำเสียงนั้นซ้ำ ๆ กัน เช่น

" อันเนียะ..ป็น เอามา แมนมาเล่นป็นกันดึกว่า เล่นป็น เอาไว้..ป๊ว ป๊ว ป๊ว ป๊ว ...โป่ง โป่ง... บั้ง บั้ง... แมนเล่นป็นดึกว่า ลออะ ...เก็บ... ทอยล์เล่นป็นกัน ป๊ว ป๊ว ป๊ว ป๊ว ป๊ว ต่อให้... ต่อให้ อะปอ..ปอ นี่เลาไมให้.. ตีทำไม เบียง เบียง ของแกป..ขอหน่อย "

ในขณะที่เด็กผู้หญิงจะชอบเล่นชายของ ทำกับข้าว ซึ่งการพูดและการออกเสียง ส่วนใหญ่จะพูดเป็นคำ และเป็นเรื่องราวมากกว่าเด็กผู้ชาย เช่น

" นำมาแล้วจ้า นมอาไลจ้า... ฮาไหล แม่หลอ แม่โทมา...ใส่น้ำปา นม นม เอานมมาละ ...ไข่เจียวก็มีน้ำปา มีนม.. กล้วยใหม่ละ ต้มใหม่...ไม่หลอก... ล้อนหลอ น้องเมย์ต้ม มาก เดียวไปต้มใหม่ เฮ้ย... เค้ดต้มนี้แล้ว ต้มย่านะ สุกแล้วคะ สุกแล้ว อ้อยลงจับซิ ต้มยำ... ต้มยำผัดกั๋ง เอาลูกชิ้นมั้ยะ กินคะ เปาให้เองคะ เย็นแล้วทำใหม่ ต้มยำหลอ ต้มยำไม่ได้ใส่พริก ไม่ได้ใส่พริก เอาข้าวไม้ ข้าว..ข้าวผัด เดียว เดียวเอาน้ำให้ณะ...เอ๋อ น้ำ น้ำ อ้าวยังไม่สุกเลย ..."

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าเด็กอนุบาลเพศชายและเพศหญิงมีความสนใจในการเล่นที่ต่างกัน ซึ่งในกิจกรรมการเล่นที่ต่างกันนั้น ส่งผลให้เกิดลักษณะการพูดที่ต่างกันด้วย ลักษณะการเล่นของเด็กผู้ชายที่ชอบต่อสู้กัน ส่วนใหญ่มักจะเป็นการเล่นเสียงปืน และการต่อสู้ ในขณะที่ลักษณะการเล่นของเด็กผู้หญิงจะเอื้ออำนวยให้เกิดการพูดที่เป็นเรื่องเป็นราวและการได้ออกเสียงเป็นคำและประโยคต่าง ๆ ได้มากกว่า จึงอาจทำให้เด็กผู้หญิงมีโอกาสในการพัฒนาภาษาจากการเล่นได้มากกว่า นอกจากนี้ McCarthy (1953, อ้างถึงใน ศรียา และประภัสสร นิยมธรรม, 2540) ยังได้อธิบายไว้ว่า เมื่อเด็กพ้นวัยทารกไปแล้ว เด็กผู้หญิงจะเลียนแบบและสนิทสนมกับแม่มากกว่าเด็กผู้ชาย ดังนั้นเด็กผู้ชายจึงมีโอกาสเลียนแบบเพื่อนน้อยกว่าที่เด็กผู้หญิงเลียนแบบจากแม่ และจากความสัมพันธ์ของแม่และลูกสาวนี่เองที่ช่วยทำให้เด็กผู้หญิงเรียนรู้การพูดได้เร็วกว่าและดึกกว่าเด็กผู้ชาย

1.4 ลำดับการเกิด

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับลำดับการเกิด ในกรณีของการเป็นเด็กฝาแฝด ซึ่งเด็กฝาแฝดทั้ง 2 นี้มีการออกเสียงไม่ชัดค่อนข้างมาก เช่น การออกเสียงพยัญชนะต้นทั้งหมด 21 หน่วยเสียงนั้น แฝดคนพี่ออกเสียงไม่ชัดจำนวนทั้งหมด 8 หน่วยเสียง ส่วนแฝดคนน้องออกเสียงไม่ชัดทั้งหมด 10 หน่วยเสียง ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุดจากเด็กอนุบาลทั้งหมดที่ศึกษาวิจัย ซึ่งมีความสอดคล้องกับ Snow (1998) ที่ได้กล่าวถึง การเป็นเด็กฝาแฝดว่ามีนักวิจัยพบว่า เด็กฝาแฝด 2 คน และเด็กที่มีแฝดหลาย ๆ คน จะมีปัญหาพัฒนาการทางภาษามากกว่าเด็กที่เกิดคนเดียวเดี่ยว ๆ และสอดคล้องกับศรียา และประภัสสร นิยมธรรม (2540) ที่กล่าวว่า เด็กลูกแฝด 2 คน และ 3 คน มักมีความล่าช้าในด้านพัฒนาการทางภาษาเมื่อเทียบกับเด็กที่มีพี่น้องตามธรรมดา โดยเฉพาะในช่วงวัยเด็กตอนต้น ทั้งนี้เพราะสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่ของเด็ก คือ บ้าน และสังคมที่เด็กติดต่อกัน ก็คือ พี่น้องกันเอง เด็กพวกนี้จะเริ่มต้นพูดช้ากว่า มีจำนวนคำศัพท์

ความยาวและความถูกต้องของประโยคที่ใช้ ตลอดจนการเปล่งเสียงด้อยกว่าเด็กอื่น ๆ ที่อยู่ในวัยเดียวกัน

1.5 สภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการออกเสียงของเด็กอนุบาล ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู สังคมที่แวดล้อมเด็ก เช่น ผู้ปกครอง ครู และเพื่อน

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่า เด็กที่มาจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลาง มีความสามารถในการออกเสียงได้ถูกต้องมากกว่าเด็กอนุบาลที่มาจากกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูงและระดับต่ำ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยต่าง ๆ ในอดีต ดังที่ ศรียา และประภัสสร นิยมธรรม (2540) ได้กล่าวว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ จะมีพัฒนาการทางภาษาล่าช้ากว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันพ่อแม่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูง มักจะจ้างพี่เลี้ยงมาดูแลเด็ก จึงทำให้ความสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างเด็กกับพ่อแม่ลดน้อยลง โอกาสที่พ่อแม่จะพูดคุยกับลูกจึงน้อยลง อีกทั้งพี่เลี้ยงของเด็กบางคนก็เป็นคนต่างจังหวัด บางคนเป็นคนพม่า จึงทำให้โอกาสในการที่เด็กจะได้ยินการออกเสียงที่ถูกต้องชัดเจนก็น้อยลง ในขณะที่เด็กที่มาจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลางนั้น เด็กส่วนใหญ่จะไม่มีพี่เลี้ยง เด็กจึงอยู่ใกล้ชิดกับพ่อแม่มากกว่า จึงมีโอกาสได้พูดคุยกับพ่อแม่มากกว่า ส่วนเด็กที่มาจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำนั้น เด็กทุกคนไม่มีพี่เลี้ยง พ่อแม่ต้องออกไปทำงาน และพ่อแม่บางคนก็เป็นคนต่างจังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงอาจทำให้เด็กไม่ค่อยได้ใกล้ชิดและพูดคุยพ่อแม่มากนัก และเด็กได้ยินการออกเสียงที่ไม่ค่อยชัดเจนนัก

หากพิจารณาถึงคุณภาพของความสามารถในการออกเสียงอักษรควบกล้ำ ผู้วิจัยพบว่าเด็กอนุบาลที่มาจากกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูง จำนวน 9 คน จากทั้งหมด 22 คน สามารถออกเสียงอักษรควบกล้ำบางเสียงได้เองแล้ว เช่น /คล/ /ปล/ /พล/ ซึ่งเมื่อศึกษาถึงลงไป พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ของเด็กอนุบาลที่มาจากกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูง จะพูดคุยและออกเสียงอักษรควบกล้ำค่อนข้างชัดเจน เช่น แม่คนหนึ่งพูดกับลูกว่า " ลูกตั้มครับ คุณแม่จะกลับแล้วนะลูก " ก็พบว่าเด็กคนนี้สามารถพูดคำที่มีอักษรควบกล้ำบางตัวได้เอง เช่น เด็กพูดว่า " อันนี้ต้องทำกลม ๆ " นอกจากนี้ยังพบว่าพ่อแม่เล่านิทานให้เด็กฟังทุกวัน จึงทำให้เด็กอนุบาลที่มาจากกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูงบางคนสามารถออกเสียงควบกล้ำได้ มีคุณภาพมากกว่าเด็กอนุบาลที่มาจากกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับกลางและต่ำ

สังคมที่แวดล้อมเด็ก เช่น ครู และเพื่อน ๆ ของเด็กก็มีความสำคัญต่อการออกเสียงมาก เนื่องจากครูเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กอนุบาลมาก รองจากพ่อแม่ ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะ

ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาต่าง ๆ ให้กับเด็กได้ เพราะเด็กจะเรียนรู้และเลียนแบบจากครูตลอดเวลา บทบาทของครูจึงมีอิทธิพลต่อการออกเสียงของเด็กอนุบาลมาก แต่จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องการออกเสียงของเด็กอนุบาลเท่าที่ควร เนื่องจากผู้วิจัยสังเกตว่า เมื่อเด็กอนุบาลพูดไม่ชัด คุณครูส่วนใหญ่ก็ปล่อยผ่านไปเฉย ๆ แต่มีคุณครูเพียง 1 ท่านเท่านั้นที่บางครั้งจะพูดซ้ำในประโยคที่เด็กพูดไม่ชัดให้เด็กฟังอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งถ้าครูทุกท่านมีเจตคติที่ดีและมองเห็นคุณค่าของการฝึกและการเป็นแบบอย่างที่ดีในการออกเสียงที่ถูกต้องและชัดเจนมากกว่านี้ คุณครูก็จะให้ความสนใจและใส่ใจในเรื่องการออกเสียงมากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คุณครูบางท่านเข้าใจว่าการออกเสียงไม่ชัดเจนของเด็กในวัยนี้เป็นเรื่องธรรมชาติ ซึ่งก็เป็นสิ่งที่ถูกต้องแต่หากครูมีความสนใจและรู้วิธีที่จะช่วยให้เด็กสามารถออกเสียงได้ดีและถูกต้องมากขึ้น ก็จะทำให้เด็กอนุบาลโตขึ้นไปเป็นเด็กที่สามารถออกเสียงได้ชัดเจนและถูกต้อง ซึ่งบทบาทที่สำคัญของครูที่จะช่วยให้เด็กอนุบาลออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจนมากขึ้น คือ ครูจะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาที่ถูกต้องชัดเจน ครูควรพูดจาให้ถูกต้องและชัดเจนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเด็กอนุบาลจะได้เห็นแบบอย่างและซึมซับการใช้ภาษาที่ดี ๆ จากตัวครู

สังคมที่แวดล้อมเด็กที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ก็คือ เด็กด้วยกันเอง ซึ่งจากการศึกษาวิจัยพบว่า จำนวนเสียงพยัญชนะต้นที่เด็กอนุบาลที่มาจากกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูงออกเสียงไม่ชัดมีมากถึง 10 เสียง และเด็กอนุบาลที่มาจากกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำออกเสียงไม่ชัดจำนวน 7 เสียง ในขณะที่เด็กอนุบาลที่มาจากกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลางออกเสียงไม่ชัดมากที่สุดเพียง 3 เสียง จึงทำให้ในระหว่างการเล่นและการพูดคุยของเด็กที่มาจากกลุ่มฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลางมีโอกาสได้ยินการออกเสียงที่ชัดเจนมากกว่า

2. ความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กอนุบาล

2.1 ลักษณะการออกเสียงซ้ำคำในประโยค

ลักษณะการออกเสียงของเด็กอนุบาลในวัยนี้ พบว่า เด็กบางคนมีการออกเสียงซ้ำคำในประโยค ซึ่งเป็นลักษณะของการพูดไม่คล่องปกติ (normal disfluency) คือ มีการพูดซ้ำคำหรือซ้ำพยางค์ โดยมักจะเป็นการซ้ำในส่วนขึ้นต้นประโยค หรือวลีที่เด็กจะพูด เช่น " อันนี้ก่อน อันนี้ก่อน เดี่ยวก็ลบ หนูอยากเอาตงนี้ เดี่ยวก็กด แล้วยก แล้วยก หนูจะเอาละบายสี เอา เอา เอา เคื่องลบ " ซึ่งเป็นลักษณะการพูดที่มักพบในเด็กอายุ 2 – 4 ปี เนื่องจากเด็กอยู่ในระยะที่มีประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างมากมาจากการเข้าโรงเรียน ประกอบกับกำลังพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์และการพูดมากขึ้น เด็กจึงทดลองใช้คำศัพท์ใหม่ ๆ ในการพูด หรือเล่าเรื่องต่าง ๆ แต่เนื่องจากขาด

ทักษะด้านการพูดและการเรียนรู้มีจำกัด ทำให้ต้องหยุดนึกคำที่จะใช้พูดอย่างเหมาะสม จึงอาจพูดซ้ำคำ ซ้ำพยางค์ พูดลากเสียง มีคำเอื้ออ้า แทรกบ้าง แต่ไม่บ่อยครั้ง

2.2 ความสามารถในการใช้คำศัพท์ของเด็กอนุบาล

ศรียา และประภัสสร นิยมธรรม (2540) ได้แบ่งคำศัพท์ออกเป็น 2 ประเภท คือ คำศัพท์ทั่ว ๆ ไป และคำศัพท์เฉพาะ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า เด็กอนุบาลในวัยนี้สามารถใช้คำศัพท์ได้ทั้งคำศัพท์ทั่ว ๆ ไป เช่น ชื่อคน ชื่อสัตว์ ชื่อสิ่งของ และคำศัพท์เฉพาะ ซึ่งมีความหมายเฉพาะเจาะจง และใช้ได้บางสถานการณ์เท่านั้น เช่น คำศัพท์ที่แสดงจรรยาบรรณ คือ สวัสดี ขอบคุน ขอโทษ คำศัพท์เกี่ยวกับเวลา คือ กลางวัน กลางคืน เมื่อบาน คำศัพท์เกี่ยวกับสี เช่น แดง น้ำเงิน น้ำตาล คำศัพท์เกี่ยวกับเงิน เช่น บาท คำศัพท์เกี่ยวกับตัวเลข เช่น สาม สี่ สิบหก ยี่สิบเอ็ด ฯลฯ

นอกจากนี้ ยังพบว่าเด็กอนุบาลในวัยนี้ยังใช้คำไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์นัก เช่น น้องเมย์เผาโรตีไว้ ฝนตกลงมาเป็นฝอย ฝนตกบ้อเลิมเลย หนูจะเอาละบายสี่ ฯลฯ ซึ่งเด็กจะสามารถพูดประโยคได้สมบูรณ์และมีการพัฒนาไวยากรณ์มากขึ้นเมื่ออายุ 4 ปี นั่นเอง (Jalongo, 1992)

2.3 ความสามารถในการใช้ประโยคของเด็กอนุบาล

ลักษณะของประโยคที่เด็กอนุบาลในวัยนี้พูด ยังไม่มีความซับซ้อนมากนัก มักจะเป็นประโยคง่าย ๆ ที่มีความยาวประมาณ 3 คำขึ้นไปและมีการใช้คำเชื่อมค่อนข้างน้อย ประโยคที่เด็กพูดจะมีลักษณะสั้น ๆ แล้วพูดต่อกันไป เช่น " ตาร์ตูนเอาต่อนหินมา นี่แล้ว เล้วสิ อยู่ตงนี้ มามาแล้ว มานี่ต่อนดิ บอกแล้วว่า ฮาลี พอดเตอร์ เตียวมันมา " ซึ่งสอดคล้องกับ Rubin และ fisher (1982, อ้างถึงใน Machado, 1999) ที่กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาของเด็กอนุบาลวัย 3 – 4 ปี ไว้ว่า ความยาวเฉลี่ยของประโยคที่เด็กในวัยนี้พูดจะยาวประมาณ 3 – 4 คำ

เด็กอนุบาลในวัยนี้จะพูดหรือสามารถอธิบายได้มากขึ้นเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กเคยมีประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้อง เช่น " เข็มขัด...พอใส่ไปทำงาน " " ก้องถ่ายลูป... แม่บอกให้ยืมด้วย ถ้าถ่ายลูปต้องยืม " และ " ขวดนม...เตี่ยวต้องเปิดใส่น้ำก่อน..คุณแม่ชงนมให้หนูที่บ้าน "

ส่วนลักษณะการใช้คำถามของเด็ก พบว่า เด็กอนุบาลส่วนใหญ่มีการใช้คำถาม " อะไร " และ " ทำไม " ค่อนข้างมาก เช่น "นี่อะไเนี่ย..ตัวอะไ" "อ้าว..ทำไมไก่มันมีปีกด้วยอะ" "ทำไมเปิดอยู่ในน้ำด้วยละ" "ทำไมมีสัตว์เยอะแยะอะ" ซึ่งก็สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กในวัย 3 – 4 ปี ที่มีมักชอบใช้คำถามอะไร ทำไม ที่ไหน แต่การใช้คำถาม " อย่างไร " ของเด็กอนุบาลนั้น ผู้วิจัยพบว่าไม่ค่อยมีเด็กอนุบาลคนใดถามคำถามแบบนี้ ซึ่งสอดคล้องกับเพียเจท์ที่ได้กล่าวว่า เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี จะใช้คำถาม " อย่างไร " น้อยมาก (ศรียา และประภัสสร นิยมธรรม, 2540)

นอกจากนี้ยังพบคำถามประเภทอื่น ๆ อีก เช่น คำถามที่ต้องการให้อธิบายสาเหตุ เช่น “ จอละเข็นอนหงาย เพราะอะไรอะ ” คำถามเกี่ยวกับความจริงหรือประวัติ เช่น “ ลำไยเป็นของกินหลอเนี่ย ” คำถามเกี่ยวกับกฎและการใช้ เช่น “ ไฟฉายมันกดยังไง ” หรือ “ อันนี้ภาษาอังกฤษคิดว่าอะไรน้ำ ”

2.4 ความสามารถพิเศษอื่น ๆ ในการใช้ภาษาของเด็กอนุบาล

2.4.1 เด็กอนุบาลมีกลไกในการพูดเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนเองต้องการ เช่น

- 1) กรณีเพื่อนไม่แบ่งขนม เด็กพูดว่า “ ป้าไม่บอกให้แบ่งกัน ” ทั้ง ๆ ที่ป้าไม่ยังไม่ได้พูดอะไร จนในที่สุดเพื่อนก็ยอมแบ่งขนมให้ตนรับประทาน
- 2) กรณีเพื่อนไม่ให้ระบายสี เด็กพูดว่า “ เคียวปอวาดให้ วาดให้สวย ๆ เลยนะ เอามีย ” ในที่สุดเพื่อนก็ยอมให้ระบายสีด้วย
- 3) กรณีที่จะไม่ให้เพื่อนระบายสีในสมุดภาพของตนเอง เด็กพูดว่า “ อันนี้แม่บอกไม่ให้เขียน ใครเขียนเคียวแม่จะตี ” ในที่สุดเพื่อนก็ไม่กล้าระบายสีสมุดภาพของตนเอง
- 4) กรณีเพื่อนบอกว่าไม่รัก แล้วอยากให้เพื่อนรักตัวเอง เด็กจึงพูดว่า “ ทำยังไงถึงจะรักมันทีละ ” เด็กอีกคนก็ตอบว่า “ มีขนมปาวละ เอาขนมมาให้เลาสิ ”

จากกรณีตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นว่า เด็กอนุบาลในวัยนี้มีการปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ มากขึ้นและมีความสามารถในการใช้ภาษาได้ดีขึ้น เด็กมีวิธีการพูดเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนเองต้องการอย่างเห็นได้ชัด

2.4.2 การรู้จักและการบอกชื่อสิ่งรอบตัวต่าง ๆ ของเด็กอนุบาล

จากการทดสอบการออกเสียงคำของเด็กอนุบาล โดยการใช้อุปกรณ์ทดสอบการออกเสียงทั้ง 3 ชุด ได้แก่ ชุดสวนสัตว์ ชุดผักและผลไม้ และชุดสิ่งของเครื่องใช้ ซึ่งในการทดสอบนี้ ผู้วิจัยให้เด็กอนุบาลเล่าหรือบอกชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่เห็นในแต่ละชุด โดยที่ผู้วิจัยไม่บอกเด็กก่อนว่ามีอะไรบ้าง ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเกี่ยวกับการรู้จักสิ่งต่างๆ ของเด็กอนุบาลในวัยนี้ ดังนี้

1) ชุดสวนสัตว์

สัตว์ที่เด็กอนุบาลส่วนใหญ่รู้จักและสามารถบอกชื่อสัตว์ได้ เรียงจากสัตว์ที่เด็กอนุบาลรู้จักและสามารถบอกชื่อสัตว์นั้นได้ จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ คือ

1.ปลา	2.ช้าง	3.งู	4.จระเข้	5.เสือ
6.หมู	7.กระต่าย	8.ไดโนเสาร์	9.หอย	10.นกฮูก
11.เป็ด	12.ยีราฟ	13.ควาย	14.ม้าลาย	15.ปลาหมึก
16.วัว	17.กวาง	18.ไก่	19.ผึ้ง	20.จิ้งจก
21.แกะ	22.แพะ	23.จิ้งหรีด		

2) ชุดผักและผลไม้

ผักและผลไม้ที่เด็กอนุบาลส่วนใหญ่รู้จักและสามารถบอกชื่อได้ เรียงจากผักและผลไม้ที่เด็กอนุบาลรู้จักและสามารถบอกชื่อได้ จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ คือ

1.กล้วย	2.แตงโม	3.ส้ม	4.เงาะ	5.แอปเปิ้ล
6.องุ่น	7.ชมพู่	8.มะม่วง	9.มังคุด	10.มะละกอ
11.ฝรั่ง	12.สับปะรด	13.ทุเรียน	14.ส้มโอ	15.พริกหยวก
16.มะพร้าว	17.ลำไย	18.สตรอเบอรี่	19.มะขาม	20.น้อยหน่า
21.มะเขือเปาะ	22.เชอรี่			

3) ชุดสิ่งของเครื่องใช้

สิ่งของเครื่องใช้ที่เด็กอนุบาลส่วนใหญ่รู้จักและสามารถบอกชื่อได้ เรียงจากสิ่งที่เด็กอนุบาลรู้จักและสามารถบอกชื่อได้ จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ คือ

1.แว่นตา	2.หมวก	3.หวี	4.หลอด	5.แปรงสีฟัน
6.กระโปรง	7.ดินสอ	8.ไม้กวาด	9.ขวดนม	10.กระเป๋าสตางค์
11.หนังสือ	12.ผ้าเช็ดหน้า	13.เทปเพลง	14.ถุงมือ	15.เทียน
16.ไม้บรรทัด	17.กล้องถ่ายรูป	18.ไม้หนีบผ้า	19.นกหวีด	20.เข็มขัด
21.ไฟฉาย	22.จดหมาย	23.เครื่องคิดเลข	24.ครก	25.เหรียญบาท
26.แจกัน	27.ตะหลิว	28.เหยือกน้ำ	29.คลิป	30.พลั่ว

เราจะสังเกตได้ว่าสิ่งที่เด็กอนุบาลรู้จักมากเป็นอันดับต้น ๆ นั้นมักจะเป็นสิ่งที่ใกล้ตัว หรือสามารถพบเห็นได้ง่าย เช่น ปลา กล้วย แว่นตา หวี ซึ่งก็มีความสอดคล้องกับหลักการที่ว่า เด็กเรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวไปหาสิ่งที่อยู่ไกลตัว ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรคำนึงถึงสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเด็กก่อน แล้วจึงขยายออกไปสู่สิ่งที่ไกลตัวเด็ก

นอกจากนี้ เด็กอนุบาลจะมีวิธีการต่าง ๆ ในการเรียกชื่อสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กอนุบาลไม่รู้จัก เช่น การใช้เสียงร้องของสัตว์แทนสัตว์ตัวนั้น ๆ เช่น เด็กเรียก "หมู" ว่า "อู๊ด" และเรียก "วัว" ว่า "มอ มอ" การอธิบายหรือบอกวิธีการใช้ของสิ่งนั้น ๆ แทนชื่อ เช่น เรียก "ครก" ว่า "ที่ตำส้มตำ" และเรียก "ตะหลิว" ว่า "ที่ทอดไข่ดาว" และการบอกถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น ๆ แทนชื่อ เช่น เด็กเรียก "เทียน" ว่า "แปปี้เบิร์ธเดย์" และ เรียก "แจกัน" ว่า "ศาลพระภูมิ"

ข้อสังเกตจากการวิจัย

1. จากการวิจัย พบว่า เด็กอนุบาลอายุ 3 ถึง 4 ปี บางคนสามารถออกเสียงควบกล้ำบางเสียงได้ถูกต้อง เช่น เสียง /กว/ /คว/ /ปล/ /คล/ /พล/ โดยเด็กอนุบาลบางคนสามารถออกเสียงได้ถูกต้องเองในครั้งแรกที่ทำการทดสอบ แต่ในขณะที่บางคนจะออกเสียงได้ถูกต้องเมื่อผู้วิจัยออกเสียงที่ถูกต้องให้ฟัง จึงแสดงให้เห็นว่าเด็กอนุบาลในวัยนี้สามารถออกเสียงควบกล้ำได้บางเสียงแล้ว ดังนั้นผู้ใหญ่ที่แวดล้อมเด็กควรจะเป็นแบบอย่างที่ดีในการออกเสียงให้ถูกต้อง เพราะเด็กจะซึมซับและเห็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ซึ่งจะทำให้เด็กไทยในอนาคตสามารถพูดคำที่มีอักษรควบกล้ำให้ชัดเจนและถูกต้องได้ เป็นการแก้ปัญหาการออกเสียงควบกล้ำไม่ชัดได้ และช่วยลดปัญหาความเสื่อมถอยของภาษาให้น้อยลง

2. ในการพิจารณาถึงองค์ประกอบหรือปัจจัยที่มีผลต่อการออกเสียง เราจำเป็นต้องดูองค์ประกอบหลาย ๆ ตัวรวมกัน เช่น อายุ อวัยวะที่ใช้ในการออกเสียง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู ฯลฯ เนื่องจากการออกเสียงเป็นผลมาจากหลาย ๆ ปัจจัยรวมกัน เช่น เด็กคนหนึ่งเป็นเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับสูง ก็น่าจะสามารถออกเสียงได้ดีเพราะมีงานวิจัยหลายชิ้นที่พบว่า เด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับสูง มักจะมีการออกเสียงที่ดีกว่าเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ แต่เด็กคนนี้เป็นเด็กที่ออกเสียงพยัญชนะต้นไม่ชัดมากถึง 10 หน่วยเสียง จากทั้งหมด 21 หน่วยเสียง ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ของเด็ก ซึ่งพบว่า เด็กคนนี้เป็นเด็กฝาแฝด และพี่เลี้ยงของเด็กไม่ใช่คนไทย จึงทำให้เด็กออกเสียงไม่ชัดค่อนข้างมาก เนื่องจากเด็กฝาแฝดจะมีพัฒนาการที่ล่าช้ากว่าเด็กปกติเพราะสังคมที่เด็กติดต่อกัน ก็คือ พี่น้องกันเอง ซึ่งผู้วิจัยพบว่าฝาแฝดอีกคนหนึ่งก็พูดไม่ชัดเหมือนกัน กอปรกับพี่เลี้ยงของเด็กไม่ใช่คนไทย ดังนั้นจึงพูดภาษาไทยไม่ชัด โอกาสที่เด็กจะได้ยินและมีแบบอย่างในการออกเสียงที่ถูกต้องและชัดเจนจึงน้อยลง ดังนั้นในการศึกษาการออกเสียงของเด็กอนุบาล ควรพิจารณาองค์ประกอบหลาย ๆ องค์ประกอบร่วมกัน

3. จากการศึกษาวิจัย ทำให้ผู้วิจัยพบว่าเด็กอนุบาลมีการเรียนรู้คำศัพท์ จากแหล่งต่าง ๆ มากมาย ซึ่งได้แก่

- 1) การเรียนการสอนของครู เนื่องจากเรื่องที่ครูสอนทำให้เด็กสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้คำศัพท์ของตนเองไปสู่คำศัพท์ใหม่ ๆ ได้ เช่น เด็กรู้จัก “ ไข่ ” เมื่อครูสอนเรื่อง “ ไข่ ” อย่างลึกซึ้งลงไป ทำให้เด็กเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น ไข่นกกระทา และไข่เยี่ยวม้า
- 2) การฟัง และการอ่านนิทาน ทำให้เด็กเรียนรู้คำศัพท์มากขึ้น เช่น เจ้าเนิบนาบ

กระดืบ และหอยทาก ดังนั้นการเลือกนิทานจึงมีความสำคัญมาก ครูควรเลือกนิทานที่มีคำศัพท์ที่มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก และอาจจะมีคำศัพท์ใหม่ ๆ ให้เด็กเรียนรู้บ้าง ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษามากขึ้น

3) เพลง คำกลอน และคำคล้องจองสำหรับเด็ก เป็นสิ่งที่ทำให้เด็กมีการเรียนรู้คำศัพท์หรือภาษาที่สวยงาม และแปลกใหม่ได้มาก เช่น บทเพลงหนึ่งที่มีเนื้อร้องว่า “ ลมหายใจเข้า ลมหายใจออก ดั่งดอกไม้บาน ภูเขาใหญ่กว่า ดั่งสายน้ำจำเริญ ดั่งนภาภาค อันบางเบา ” เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ เช่น คำว่า กายา ภูเขา นภาภาค ฯลฯ ซึ่งในขณะที่เด็กร้องเพลงหรือท่องคำกลอนนั้น เด็กก็ทำท่าประกอบแทนความหมายของคำนั้น ๆ ด้วย จึงทำให้เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ที่สวยงามและแปลกใหม่ได้อย่างกลมกลืนเป็นธรรมชาติ ดังนั้นครูควรเลือกเพลงที่ดี มีความสวยงามทางภาษา มีคำศัพท์ใหม่ ๆ และที่สำคัญควรเป็นเพลงที่มีความเหมาะสมกับเด็กอนุบาล เพราะจะทำให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาที่ดีขึ้น

4) สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้คำศัพท์ต่าง ๆ ทำให้เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ เช่น คาราบาวแดง เปรตวัดสุทัศน์ คอมพิวเตอร์ เมาส์ คีย์บอร์ด ฯลฯ

5) ประสบการณ์ตรงที่เด็กเคยพบด้วยตนเอง ทำให้เด็กเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ เช่น เด็กคนหนึ่งเคยไปที่โรงพยาบาล เมื่อเด็กเล่นอิสระที่โรงเรียนโดยเล่นสมมติเป็นหมอกับคนไข้ เด็กคนนี้จึงพูดว่า “ ไคที่ว่างนะคะ มาพบคุณหมอได้เลย ไคก็ได้นะคะ อิน อิน อิน เดี่ยวคุณหมอดูให้อิน อิน มันยากแล้วอะคะ ใส่มือ ใส่มือ ใสแขน เดี่ยวคุณหมอจะตรวจ... สามล้อยเปอร์เซนต์คะ ...ไม่ต้องคะ น้องจี อีกสองทีคะ อ้าปากหน่อยคะ ...ให้เล่นได้เลยคะ เดี่ยวขอสวนฉี่หน่อยคะ เดี่ยวขอสวนฉี่หน่อยคะ ทำอะไกันอะ...วัดปลอทน้อยสิ...สวนฉี่แล้ว ... เสิญรับปะทานได้คะ ” จะเห็นว่า มีคำศัพท์หลายคำที่มีความใหม่และน่าสนใจมาก ซึ่งเราคาดไม่ถึงว่าเด็กอนุบาลในวัยนี้จะสามารถพูดได้ เช่น คำว่า สวนฉี่ พรอท เพอร์เซนต์ ดังนั้นประสบการณ์ตรงจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพาเด็กเข้าสู่โลกใหม่ ทำให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ซึ่งทำให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาที่ออกมาดีขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการออกเสียงของเด็กในแต่ละระดับช่วงอายุ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะพัฒนาการทางการออกเสียงของเด็กไทยในปัจจุบัน
2. ควรมีการศึกษาพัฒนาการทางภาษาในด้านอื่น ๆ ของเด็กอนุบาลอายุ 3 ถึง 4 ปี เช่น ด้านคำศัพท์ และการใช้ประโยค เพื่อให้ทราบข้อมูลพัฒนาการทางภาษาของเด็กอย่างครบถ้วนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการออกเสียงของเด็กอนุบาลในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด
4. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการออกเสียงของเด็กอนุบาลอย่างลึกซึ้ง